

Het Lokaal Sociaal Akkoord 2015-2017

Inleiding

In Haarlem werken Haarlemmers actief aan een vitale samenleving. Aan een samenleving waarin kwetsbare groepen een vanzelfsprekende plek hebben. Dat doen Haarlemmers samen, opdat die samenleving wordt gedragen door burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties die zoveel mogelijk zelf oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken organiseren met een lokale overheid die dit ondersteunt en faciliteert.

Niemand blijft in die vitale samenleving aan de kant staan. Werk is daarbij een belangrijk instrument. Daarvoor streven wij naar een arbeidsmarkt waar er zoveel mogelijk ruimte is voor ieders talent. In zo'n inclusieve arbeidsmarkt staat de zorg voor mensen die uitvallen of bescherming nodig hebben centraal. Alleen als iedereen zijn of haar talent en capaciteit kan inzetten, kan welvaart in brede zin ten volle worden beleefd. Hierbij is in het bijzonder de duurzame participatie van mensen met een verminderd arbeidsvermogen als gevolg van een beperking en van jonggehandicapten een belangrijk speerpunt.

Missie

Die uitdaging begint hier, in Haarlem. Daarom verbinden de 15 grootste werkgevers van Haarlem en twee ondernemersverenigingen zich in een maatschappelijke alliantie om hun ambitie concreet te maken. Deze maatschappelijke alliantie wordt verder ondersteund door de maatschappelijke partners in de Haarlemse keten en het Nova College en Hogeschool InHolland; Door het UWV en Paswerk en door de gemeente Haarlem zelf.

De partijen die zich in deze alliantie verbinden dragen al veel bij om mensen een kans in de maatschappij te geven. Door ze een werkplek in een bedrijf te geven; door mensen te ondersteunen bij problemen die ze ondervinden, door ze vaardigheden en competenties aan te leren; door mensen in staat te stellen zelf in levensonderhoud te voorzien en van daaruit te werken aan persoonlijke ontwikkeling. Die maatschappelijke alliantie en de afspraken die daar uit voortvloeien leggen zij hier vast in een Lokaal Sociaal Akkoord. Dat Lokaal Sociaal Akkoord is het programma voor de toekomst én het begin van een maatschappelijke alliantie tussen partijen die een gemeenschappelijk gevoelde verantwoordelijkheid voelen voor de oplossing van het probleem van werkloosheid en het ontbreken van maatschappelijke participatie.

Het Lokaal Sociaal Akkoord geeft blijk van de ambitie die de partners in dit akkoord zien voor de inclusieve arbeidsmarkt: Het creëren van ruimte op de arbeidsmarkt voor mensen met een arbeidsbeperking én voor jongeren die de arbeidsmarkt willen betreden.

Haarlem in context

Er bestaat een wereld buiten Haarlem. Sterker nog, we hebben onze omgeving nodig om onze lokale ambities te kunnen realiseren. De arbeidsmarkt eindigt immers niet bij de gemeentegrens. Haarlem is een belangrijke partner in de Metropoolregio Amsterdam, waarin 36 gemeenten samenwerken aan een krachtige, innovatieve economie, snellere verbindingen en voldoende en aantrekkelijke ruimte voor wonen, werken en recreëren. Daarnaast is Haarlem de centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland/IJmond waarin 9 gemeenten, het UWV en uitvoeringpartners Paswerk en IJmond Werkt! samenwerken aan een afgestemd beleidspakket om kwetsbare mensen in de maatschappij een duurzame plek op de arbeidsmarkt te bieden. In deze context is een aantal ontwikkelingen van belang voor dit Lokaal Sociaal Akkoord:

- Het Sociaal Akkoord dat werd gesloten tussen het kabinet Rutte II en de sociale partners met een uitdrukkelijk appel om dat landelijke akkoord en lokale vertaling te geven. In het Sociaal Akkoord stelden werkgevers zich garant voor 100.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking.
- Per arbeidsmarktregio wordt een Werkbedrijf opgericht. Dit Werkbedrijf is de regionale vertaling van het Sociaal Akkoord. Het Werkbedrijf is een bestuurlijk overleg tussen regionale vertegenwoordigers van de sociale partners en heeft ten doel om voor de arbeidsmarktregio concrete afspraken te maken om de toeleiding naar de reguliere arbeidsmarkt van mensen met een arbeidsbeperking te realiseren.
- Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. De wet voegt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) samen onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Hiermee is er één regeling voor de ondersteuning van iedereen die kan werken bij het vinden van een arbeidsplek of een tijdelijke inkomensondersteuning.
- De gemeente Haarlem en UWV hebben afgesproken de dienstverlening aan werkgevers te optimaliseren. De afdeling werkgeversdiensten van UWV en Paswerk gaan gezamenlijk, het aanspreekpunt voor werkgevers worden in het werkgeversservicepunt Zuid Kennemerland & IJmond. De gemaakte afspraken richten zich op een laagdrempelige dienstverlening en een sluitende match tussen werkzoekenden en vacatures. Deze bundeling van krachten hebben geleid tot de opening van het Leer/Werkplein aan de Zijlsingel.
- Deze bundeling van krachten hebben geleid tot de opening van het Leer/Werkplein aan de Zijlsingel.
- Haarlem zet met kracht in op inclusiviteit op de arbeidsmarkt door aan al haar inkoop sociale voorwaarden te verbinden. Hiermee stimuleert Haarlem maatschappelijk verantwoord ondernemen
- De beroepsbevolking zal door vergrijzen en ontgroening met 10% krimpen.
- Er is een aanzienlijk aantal Haarlemmers als Niet-Werkende Werkzoekende geregistreerd. Dit potentieel verdient het benut te worden om de verwachte krimp van de beroepsbevolking te kunnen opvangen.
- Binnen de arbeidsmarktregio zijn afspraken gemaakt over de intensivering van de bestrijding van jeugdwerkloosheid en de preventie van voortijdige schooluitval. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Doel van die afspraken is het vergroten van aanbod en variëteit van stageplekken en banen voor jongeren.

Considerans

- Het Sociaal akkoord heeft een lokale vertaling nodig om de afspraken concreet te maken. Het huidige gemeentebestuur van Haarlem, in de personen van wethouders Joyce Langenacker en Merijn Snoek, pakt deze handschoen op en beseffen dat ze dit niet alleen kunnen.
- Er is een maatschappelijke alliantie nodig om een inclusieve arbeidsmarkt te realiseren. Het is van belang dat iedere partner in de alliantie van uit zijn eigen kracht een bijdrage levert aan de doelstellingen in dit akkoord. Dat betekent dat werkgevers zorgen voor werkgelegenheid, dat de uitvoeringspartijen gemeente, UWV en Paswerk voor de match tussen die werkgelegenheid en kandidaten zorgt
- De partners in het Lokaal Sociaal Akkoord delen een gezamenlijke verantwoordelijkheid en economische noodzaak delen om te zorgen voor een duurzaam, gezonde arbeidsmarkt waar ruimte bestaat voor een ieders talent.
- De partners in het Lokaal Sociaal Akkoord delen de overtuiging een gezamenlijke aanpak en intensieve samenwerking het optimale resultaat oplevert, waarmee zowel economisch belang als maatschappelijke verantwoordelijkheid gediend wordt.
- De partners in het Lokaal Sociaal Akkoord leveren allen in eigen kracht reeds een bijdrage aan de maatschappelijke opgave waar Haarlem nu voor staat. Zij zullen die ervaring inzetten om extra impuls te geven aan die opgave.
- Het Sociaal Akkoord heeft ten doel om in Nederland op termijn 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking op de reguliere arbeidsmarkt te realiseren. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen 100.000 banen in het bedrijfsleven en 25.000 banen bij de overheid. De partners in dit Lokaal Sociaal Akkoord willen een lokale vertaling aan deze doelstelling geven.
- Een goede start op de arbeidsmarkt is het halve werk. Een inclusieve arbeidsmarkt besteedt daarom zorg aan een sterke verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt.
- De vraag van de arbeidsmarkt en het aanbod aan de onderkant van de arbeidsmarkt sluiten niet altijd op elkaar aan. De gemeente Haarlem vindt het, samen met het UWV en Paswerk, haar verantwoordelijk hiervoor bemiddeling te bieden.
- De Participatiewet biedt mogelijkheden om de discrepantie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te overbruggen door de inzet van bijvoorbeeld de loonkostensubsidie, een jobcoach, door jobcarving of de no-riskpolis.
- Het Regionale Werkbedrijf is de plek waar de uitwerking van de baanafspraken uit het Sociaal Akkoord 2013 voor de arbeidsmarktregio gecoördineerd wordt .

Partners in het Lokaal Sociaal Akkoord

De partners in dit Lokaal Sociaal Akkoord zijn verbonden in een maatschappelijke alliantie in de overtuiging dat zij een gezamenlijke verantwoordelijkheid en economische noodzaak delen om te zorgen voor een duurzaam, gezonde arbeidsmarkt waar ruimte bestaat voor een ieders talent. Dat noemen wij een inclusieve arbeidsmarkt. Daarnaast delen zij de overtuiging een gezamenlijke aanpak en intensieve samenwerking het optimale resultaat oplevert, waarmee zowel economisch belang als maatschappelijke verantwoordelijkheid gediend wordt. Zij gaan er hierbij vanuit dat niemand de maatschappelijke opgave waarvoor we staan in zijn eentje kan oplossen. De partners in dit akkoord zijn geen exclusieve groep, maar zien zichzelf als voortrekkers en streven er gezamenlijk naar om anderen ook bij de doelstellingen van dit akkoord te betrekken. Hierbij nemen zij ook in overweging dat een deel van de oplossing ook in regionale samenwerking zit.

Wat willen we bereiken?

Aanpak preventie voortijdige schooluitval

Een goede start op de arbeidsmarkt is het halve werk. Daarom is de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt een belangrijke factor van een goed functionerende, inclusieve arbeidsmarkt. Door de jobcoaches van het Leerplein wordt extra inzet gepleegd om stageplekken in het kader van Beroeps Begeleid Leren-trajecten (BBL) en de Beroepsopleidende Leerweg (BOL) voor jongeren in het MBO te realiseren. De partners in dit akkoord zetten zich in een extra impuls te geven aan de reeds geleverde extra inzet om stageplekken en banen voor jongeren te realiseren. Ze streven hierbij naar het realiseren van 40 extra stageplekken bovenop de 60 extra stageplaatsen die met de bestaande inzet op de preventie voortijdige schooluitval en jeugdwerkloosheid al gerealiseerd worden. Daarnaast wordt ook ingezet op extra arbeidsplekken voor jongeren op MBO niveau 1 en uit het Praktijkonderwijs (PRO). De reeds bestaande stagevouchers zullen een belangrijk instrument blijven om deze ambitie te realiseren. Daarnaast willen we een extra impuls geven aan de entree op de arbeidsmarkt van jongeren met een startkwalificatie door het gebruik van onze startersbeurzen te stimuleren.

Garantiebanen voor Haarlemmers met een arbeidsbeperking

Voor de regio Zuid-Kennemerland IJmond moet het bedrijfsleven over 2015 en 2016 gezamenlijk 280 garantiebanen opleveren. De vijftien grootste werkgevers van Haarlem hebben de ambitie om in 2015 voor 50 mensen met een arbeidsbeperking een passende werkplek te vinden. De gemeente Haarlem neemt haar verantwoordelijkheid als werkgever en stelt zich ten doel om in 2015 in ieder geval 5 garantiebanen te creëren en ontwikkelt daarbij HRM-beleid waardoor het creëren van banen voor Haarlemmers met een arbeidsbeperking integraal onderdeel van haar HRM-beleid is. Dat beleid zal ertoe leiden dat de gemeente Haarlem als werkgever structureel haar verantwoordelijkheid neemt.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

De gemeente Haarlem heeft de afgelopen 2 jaar zijn SROI beleid geïntensiveerd. Door de inzet van SROI vraagt de gemeente Haarlem een maatschappelijke tegenprestatie van haar contractpartners. Deze tegenprestatie wordt veelal geleverd door het bieden van werkgelegenheid voor Haarlemmers aan de onderkant van de arbeidsmarkt. In 2014 (tot september 2014) zijn er via het instrument SROI 88 extra plekken op de arbeidsmarkt gerealiseerd. Het instrument Social Return on Investment blijkt daarmee een belangrijke katalysator van de samenwerking tussen de gemeente en het bedrijfsleven om maatschappelijke doelen gezamenlijk te realiseren. Het levert zo een impuls bij meer Maatschappelijk verantwoord ondernemen. De partners in dit akkoord streven ernaar het effect van dit instrument te vergroten, om de samenwerking tussen gemeente en bedrijfsleven een verdere impuls te geven en zo samen bij te dragen aan een economisch en sociaal gezondere stad.

Hoe gaan we dat bereiken?

Om de hier geformuleerde doelstellingen te realiseren is extra inspanningen nodig. Van elk van de partners wordt een inspanning verwacht die binnen de eigen mogelijkheden ligt. Die mogelijkheden beïnvloeden natuurlijk ook de ambities van elk der afzonderlijke bedrijven. Het navolgende overzicht is met andere woorden een indicatieve opsomming en dient tevens om gezamenlijk zo efficiënt mogelijk de inspanningen te richten. De partners in dit Lokaal Sociaal Akkoord spreken de volgende

ambities uit, waarmee ze, elk in hun eigen kracht en vermogen, een bijdrage leveren aan de gezamenlijke missie.

De werkgevers in Haarlem:

- De grote werkgevers zetten zich in extra arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking en streven daarbij gezamenlijk naar 50 extra banen in 2015.
- De grote werkgevers zullen ieder op hun eigen manier in de komende periode extra aandacht geven aan hun maatschappelijk verantwoord ondernemen.
- Wenden hun netwerken aan om successen die bijdragen aan onze missie met anderen te delen.
- Spannen zich in om andere werkgevers te stimuleren ook deel te nemen aan de afspraken en ambities die in dit Lokaal Sociaal Akkoord uitgesproken zijn

Industriekring Haarlem (IKH)

- Bieden met hun werkgelegenheid ruimte voor het opdoen van werkervaring.
- Investeren hiertoe in de Waarderpolder in een stagebureau.
- Zien de verbinding tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt als een speerpunt van hun ambitie
- Spannen zich gezamenlijk in om een gevarieerd aanbod aan stageplekken voor BBL en BOL trajecten beschikbaar te stellen. Hierbij streven zij er in 2015 naar om 40 extra stageplekken te realiseren, bovenop de 60 extra plekken die reeds ten doel was gesteld.
- Spreken elkaar en anderen aan om deel te nemen aan de afspraken en ambities die in dit Lokaal Sociaal Akkoord uitgesproken zijn.
- Wenden hun netwerken aan om successen die bijdragen aan onze missie met anderen te delen.

MKB Haarlem

- zet zich in extra arbeidsplaatsen te creëren voor mensen met een arbeidsbeperking en streeft daarbij naar 20 extra banen in 2015.
- Organiseert bijeenkomsten met ondernemers om deze ambitie concreet te maken.
- Biedt met de werkgelegenheid van zijn leden ruimte voor het opdoen van werkervaring.
- Draagt zo bij aan het versterken van de weerbaarheid en zelfredzaamheid van kwetsbare mensen op de arbeidsmarkt.
- Investeert in de brede inzet van de training 'selecteren zonder vooroordeel' en draagt zo bij aan het transformeren van de mindset van werkgevers.
- Organiseert specifieke themabijeenkomsten over aansluiting van onderwijs naar arbeidsmarkt voor partijen uit het onderwijs en bedrijfsleven.
- Spreken elkaar en anderen aan om deel te nemen aan de afspraken en ambities die in dit Lokaal Sociaal Akkoord uitgesproken zijn.
- Wenden hun netwerken aan om successen die bijdragen aan onze missie met anderen te delen.

De Gemeente Haarlem

- Neemt zijn verantwoordelijkheid om de maatschappelijke alliantie die dit akkoord uitspreekt te stimuleren en te vergroten.
- Zet als werkgever zelf in op Maatschappelijk verantwoord ondernemen

- Creëert in 2015 5 garantiebanen in de eigen organisatie voor mensen met een arbeidsbeperking. Daarnaast stelt de gemeente Haarlem in 2015 beleid vast dat ertoe leidt dat de gemeente Haarlem als werkgever structureel zijn verantwoordelijkheid neemt.
- Faciliteert Haarlemse werkgevers in een strategie om de best practices ten aanzien van het creëren van participatiebanen en stageplekken te communiceren.
- Faciliteert de dienstverlening aan werkgevers op het Werkgeversservicepunt
- Werkt samen met het bedrijfsleven aan het zo inzichtelijk mogelijk maken van de incentives die beschikbaar zijn voor bedrijven om vorm te geven aan maatschappelijke opgave van een inclusieve arbeidsmarkt.
- Verricht extra inspanning om die incentives bij bedrijven voor het voetlicht te krijgen
- Neemt zijn rol bij het inventariseren van de knelpunten in de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs
- Zet in op individuele afspraken met bedrijven die bijdragen aan onze missie.
- Koppelt middelen aan die re-integratieinstrumenten die dragen aan de ambities van dit Lokaal Sociaal Akkoord, zoals het beschikbaar stellen van stagevouchers en startersbeurzen om werkgevers te ontzorgen.

De maatschappelijke partners in de Haarlemse Keten

- Leveren extra inzet in de begeleiding van die doelgroep die (nog) niet in het bedrijfsleven terecht kan.
- Leveren begeleiding aan die mensen die dat nodig hebben om op de reguliere arbeidsmarkt terecht te kunnen.
- Dragen bij aan de ondersteuning van werkgevers bij het invullen van de geboden werkgelegenheid voor mensen zonder volledig arbeidsvermogen.

De woningcorporaties Pré Wonen, Ymere en Elan Wonen

- Zetten met hun bijdragen aan het Buurtbedrijf Haarlem Oost en De Kas in om de ambities van het Lokaal Sociaal Akkoord te vertalen naar wijkniveau
- Ondersteunen zo initiatieven die als vindplaats voor de Haarlemmers die de ondersteuning kunnen gebruiken die met dit Lokaal Sociaal Akkoord gestimuleerd wordt
- Bieden daar werkervaringsplekken voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt
- Zijn via het Buurtbedrijf Haarlem Oost en De Kas leer/werkbedrijven voor BBL-trajecten
- Zetten zich in om andere partijen in hun netwerk aan te sporen deel te nemen aan de afspraken en ambities die in dit Lokaal Sociaal Akkoord uitgesproken zijn

Hogeschool InHolland en het Nova College

- Nemen zich, in afstemming met de gemeente Haarlem, voor om ook sociale voorwaarden te verbinden aan hun inkoop waar dat mogelijk is. (MVO)
- Spelen een rol bij het 'bijspijkeren' van de doelgroep
- Leveren extra inzet vanuit het onderwijs om de aansluiting met de arbeidsmarkt te verbeteren.

De strategische partners in het Werkgeversservicepunt: Paswerk en het UWV

- Maken het aanbod van werkzoekenden transparant voor werkgevers
- Brengen het aanbod van werkgevers met ruimte voor mensen met een arbeidsbeperking in beeld

- Streven ernaar om binnen 72 uur geschikte kandidaten te leveren op beschikbare vacatures
- Zetten hun expertise in om werkplekken geschikt te maken voor mensen met een arbeidsbeperking (Jobcarving)
- Streven er gezamenlijk naar hun dienstverlening te optimaliseren om bij te dragen aan de ambities van dit Lokaal Sociaal Akkoord
- Zetten hun dienstverlening in om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te bevorderen
- Bieden eenduidige dienstverlening aan werkgevers

PM: De Haarlemse Jongeren

- **PM:** er loopt een participatietraject door Generation Why. Traject leidt tot een tekst voor het akkoord waarmee de jongeren hun commitment aan het akkoord uitspreken.

Borging van de afspraken:

De partners in dit akkoord zien dit akkoord als een startpunt. Zij gaan er daarbij vanuit dat maatschappelijke betrokkenheid iedereen aangaat en nemen zich voor blijvend aan de hier aangegane alliantie te werken. Verder streven zij er naar om de omvang van deze alliantie uit te breiden. Hierbij nemen zij in overweging dat onze lokale missie ook door regionale samenwerking gerealiseerd kan worden.

De gemeente Haarlem neemt een voortouw in het borgen en aanjagen van het Lokaal Sociaal Akkoord door ook in 2015 ambtelijke capaciteit vrij te maken om de uitgesproken ambitie concreet te maken en om kansen te benutten om het bereik van dit akkoord te verbreden.